

Alkotmánybíróság
1015 Budapest,
Donáti utca 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV / 678 - u / 2019 12
Érkezett:	2019 ÁPR 15.
Példány:	1 Tisztelt Alkotmánybíróság!
Melléklet:	15 db 16 K

FŐVÁROSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG	
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYTARTÓ	
FOLIASTRCSZÁM	KEZDŐHATÁR
Együttműködés / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2019 -03- 25
PÉLDÁNY:	1
ELŐTERJESZTÉS	IRATOK KÖZTUK: MEGH.
FOLIASTRCSZÁM	31319/17

Dr. Palatics Edit ügyvéd (

indítványozó) indítványozó kívül jegyzett jogi képviselőjeként eljárva a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatóságával (1134 Budapest, Dózsa György út 128-134.) szemben közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 16.K.31.319/2017/3. számú, a Fővárosi Törvényszék 1.Kpkf.670.004/2018/3. számú és a Kúria Kfv.I.35.288/2018/6. számú végzésével szemben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 16.K.31.319/2017/3. számú, a Fővárosi Törvényszék 1.Kpkf.670.004/2018/3. számú és a Kúria Kfv.I.35.288/2018/6. számú végzésének alaptörvény-ellenességét megállapítani, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat megsemmisíteni szíveskedjék.

I. Az Alkotmánybíróság eljárásának és az alkotmányjogi panasz feltételeinek megalapozása

1. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pontja alapján nyilatkozom, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja értelmében az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját, továbbá az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 16.K.31.319/2017/3. számú, a Fővárosi Törvényszék 1.Kpkf.670.004/2018/3. számú és a Kúria Kfv.I.35.288/2018/6. számú sérelmezett végzései egyedi ügyben, közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti perben születtek, mely perben az indítványozó felperesként vett részt.

Az indítványozó a Kúriához benyújtott és a Kúria által elbírált felülvizsgálati kérelmével a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette.

2. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja alapján nyilatkozom, hogy az indítványozó álláspontja szerint azzal, hogy az eljáró bíróságok mindegyike azt állapította meg, hogy az indítványozó azzal, hogy nem biztosította, hogy székhelyén minden esetben legyen olyan személy, aki jogosult a hivatalos iratok átvételére megsértette a Ctv. 7. § (1) bekezdését, ezáltal azt a körülményt, hogy az adóhatóság hivatalos iratának kézbesítésekor nem tartózkodott az indítványozó székhelyén olyan személy, aki az adóhatóság hivatalos iratának átvételére jogosult lett volna, úgy minősítette, hogy az indítványozó az irat átvételét ráutaló magatartással megtagadta, akadályozta az adóhatóságot a jogai gyakorlásában, és elfogadta azt az adóhatósági álláspontot, hogy a másodfokú adóhatósági 2016. december 29. napján került kézbesítésre, aminek következményeként az indítványozó a keresetindítási határidőt elmulasztotta és ezért az általa

indított per megszüntetésre került, az eljáró bíróságok megsértették az Alaptörvény alábbi rendelkezéseit:

- Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallása szerint „népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi”.
 - Az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdése szerint „Magyarország független, demokratikus jogállam”.
 - Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.
 - Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.
 - Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.
 - Az Alaptörvény elbíráláskor hatályos 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.
3. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pontja alapján nyilatkozom, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panasz útján kéri az Alkotmánybíróságtól a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 16.K.31.319/2017/3. számú, a Fővárosi Törvényszék 1.Kpkf.670.004/2018/3. számú és a Kúria Kfv.I.35.288/2018/6. számú végzéseinek vizsgálatát. A Kúria végzése 2018. október 30. napján kelt és az indítványozó jelen ügyben is meghatalmazott jogi képviselője számára 2019. január 18. napján, elektronikus úton került kézbesítésre.
4. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pontja alapján nyilatkozom, hogy az indítványozó az Alaptörvény alábbi rendelkezéseit tartja megsértettnek:
- Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallása szerint „népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi”.
 - Az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdése szerint „Magyarország független, demokratikus jogállam”.
 - Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.
 - Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.
 - Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.
 - Az Alaptörvény elbíráláskor hatályos 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban

értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

II. Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-budapesti Adó- és Vámigazgatósága a panaszos [REDACTED] Kft-vel szemben 13/43/390022/1462 számú megbízólevéllel 2010. április–december időszak vonatkozásában általános forgalmi adónemben bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést folytatott le. A 2001706858 iktatószámú elsőfokú határozatával a panaszos terhére 87.734.000 Ft összegben következő időszakra átvihető követelés különbözetet állapított meg. A panaszos fellebbezése folytán a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága a 2016. december 13. napján kelt, 2154088645 iktatószámú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A másodfokú határozat a panaszos részére postai úton, 2017. január 9. napján került kézbesítésre.

A panaszos a másodfokú határozattal szemben az akkor hatályos Pp. 330. § (2) bekezdése szerint a közléstől számított 30 napon belül, 2017. február 7. napján keresetet terjesztett elő postai ajánlott küldeményként az első fokon eljáró adóhatóságnál.

Ezt követően 2017. július 13. napján került kézbesítésre a [REDACTED] felperes részére a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 16.K.31.319/2017/2. számú idéző végzése, illetve annak mellékleteként a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága alperesnek a 2017. május 10. napján kelt alperesi nyilatkozata. Az alperes ezen nyilatkozatában előadta, hogy a felperes keresetlevele elkésett, ezért kéri a per megszüntetését, mivel álláspontja szerint a másodfokú határozat kézbesítési vélelem útján, 2016. december 29-én került kézbesítésre, így a 2017. február 7-én előterjesztett kereset 30 napon túl került benyújtásra.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2017. október 26. napján tartott tárgyaláson a 16.K.31.319/2017/3. számú végzésével a pert megszüntette. Az elsőfokú bíróság elfogadta azt az alperesi álláspontot, hogy azzal, hogy a panaszos visszavonta a postai küldemények átvételére szóló meghatalmazásait és ezáltal csak az ügyvezető volt jogosult átvenni a társaság nevére érkezett hivatalos iratokat, azonban az ügyvezető az adóhatóság személyes kézbesítési kísérletekor, 2016. december 29. napján éppen nem tartózkodott a társaság székhelyén, a kézbesítést valójában megtagadta. Rögzítette, hogy a Ctv. 7. § (1) bekezdéséből következik, hogy jogi személyektől elvárható, hogy a hivatalos küldemények átvételére jogosult személyeket jelöljenek ki, a szervezet minimális működési feltételeit folyamatosan biztosítsák. A Ctv. 7. § (1) bekezdése értelmében tehát a cég működése alatt, annak nyitvatartási időtartama alatt gondoskodni kell arról, hogy mindig legyen a cég székhelyén olyan személy, aki a gazdálkodó szervezetet képviseli, a neki átadandó küldemények átvételére jogosult. A tárgyi ügyben pedig ilyen kifejezett meghatalmazással rendelkező személy a hivatalos iratok kézbesítésének megkísérlésekor a felperesi székhelyen nem volt és nem volt olyan körülmény, amely alapján a helyszínen történő kézbesítés Art. 124. § (2) bekezdés alkalmazása alól a felperest mentesítette volna. A permegszüntető végzés hivatkozott továbbá a Kúria Kfv.I.35.008/2017/6. számú döntésére, melyben a Kúria elvi érveléssel mutatott rá az adózó Art. 1.§ (5) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettségére, amelyet a felperes nem teljesített, így megsértette az Art. 2. § (1) bekezdésében rögzített, rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó kötelezettségét is.

Az indítványozó a permegszüntető végzéssel szemben fellebbezést terjesztett elő, azonban a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 1.Kpkf.670.004/2018/3. számú végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta és utalt arra, hogy az elsőfokú végzés által megállapított tényállással és a döntés indokaival egyetért.

Az indítványozó ezt követően felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriánál. A Kúria a Kfv.I.35.288/2018/6. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék 1.Kpkf.670.004/2018/3. számú végzését hatályában tartotta.

a) Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelme

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.

Indítványozó az Alaptörvény ezen cikkének sérelmét az alábbi okokban látja:

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-budapesti Adó- és Vámigazgatóságának munkatársai 2016. december 16. napján és december 29. napján hivatalos iratot kívántak kézbesíteni az indítványozó társaság részére. Az akkor hatályos adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) rendelkezései alapján postai úton vagy saját kézbesítő útján volt jogosult kézbesíteni. Ennek megfelelően az adóhatóság 2016. december 16. napján postai úton is feladta a küldeményt az indítványozó részére.

Az Art. 124. § (3) bekezdése alapján az adóhatósági irat a postai kézbesítés mellőzésével saját - az adóhatósággal kormányzati szolgálati jogviszonyban, hivatásos szolgálati jogviszonyban, munkaviszonyban vagy egyéb szolgálati jogviszonyban álló - kézbesítő útján is kézbesíthető. A saját kézbesítő útján történő kézbesítés esetén az adóhatósági iratot az veheti át, aki a postai úton történő kézbesítés esetén átvételre jogosult. 2016. december 16. napján az indítványozó iratainak postai átvételére [REDACTED] volt jogosult. A saját kézbesítő útján történő első kézbesítési kísérletkor ezen személyek egyike sem tartózkodott az indítványozó székhelyén, mint ahogy az ügyvezető sem.

Figyelemmel arra, hogy ezekben a napokban az adóhatóság kézbesítői más ügyekből kifolyólag napi szinten, akár naponta többször is megjelentek az indítványozó székhelyén, ahol gyakorlatilag zaklatták az ott jelenlévő, postai küldemények átvételére egyébként nem jogosult személyeket, az indítványozó törvényes képviselője úgy döntött, hogy minden személy postai meghatalmazását visszavonja azért, hogy mind a saját, mind a jelen lévő más társaságok munkavállalóit óvja az adóhatóság képviseletében eljáró személyek rendszeres zaklatásától (lásd részletesen Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 16.K.31.319/2017/3. számú végzés 3. oldala). Mindemellett ő saját maga változatlanul jogosult volt az iratok átvételére.

A második kézbesítési kísérletkor, 2016. december 29. (!) napján az adóhatóság szintén nem tudta kézbesíteni az iratot, mivel ekkor már nem volt olyan személy, aki jogosult lett volna az átvételre. Hozzáteszem, ha és amennyiben az indítványozó törvényes képviselője a meghatalmazásokat nem vonta volna vissza, akkor sem volt jelen az a két személy ([REDACTED]), akik korábban meghatalmazással rendelkeztek. Az ügyvezető szintén nem volt jelen (lásd részletesen Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 16.K.31.319/2017/3. számú végzés 2-3. oldala).

A postai kézbesítés szabályai szerint az indítványozó határidőben, 2017. január 9. napján átvette az iratot, ami egy másodfokú adóhatósági határozat volt. Az indítványozó jóhiszeműen, ennek a dátumnak megfelelően, a Pp. 330. § (2) bekezdése szerinti határidőben keresetet terjesztett elő a másodfokú határozattal szemben.

Kiemelendő, hogy az indítványozót az adóhatóság nem tájékoztatta arról, hogy álláspontja szerint a kézbesítés az Art. 124. § (2) bekezdése alapján már 2016. december 29. napján bekövetkezett. Erről a körülményről az indítványozó először akkor szerzett tudomást, amikor 2017. július 13-án számára kézbesítésre került az elsőfokú bíróság idéző végzése, valamint annak mellékleteként a 2017. május 10. napján kelt adóhatósági nyilatkozat. Ebben a nyilatkozatban adta elő

az adóhatóság a korábban bekövetkezett kézbesítésre, a keresetlevél elkészítésére és a per megszüntetésére vonatkozó álláspontját. Az indítványozónak a Pp. akkor hatályos szabályai szerint ebben az időpontban már nem volt lehetősége igazolási kérelmet előterjeszteni.

Noha az indítványozó az első tárgyalási napon részletes védekezést adott elő a kézbesítésre, illetve a kézbesítés megtagadásának hiányára vonatkozóan (lásd részletesen Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 16.K.31.319/2017/3. számú végzés), az első fokon eljáró bíróság a pert az adóhatóság indokait elfogadva megszüntette. A fentebb kifejtettek szerint a permegszüntetéssel egyetértett mind a Fővárosi Törvényszék, mind a Kúria.

Az indítványozó álláspontja szerint ezzel súlyosan sérült az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti joga ahhoz, hogy ügyét a hatóságok tisztességes módon intézzék.

A Ket. 1. § (2) bekezdése szerint a közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni. A hatóság ügyintézője jóhiszeműen, továbbá a jogszabály keretei között az ügyfél jogát és jogos - ideértve gazdasági - érdekét szem előtt tartva jár el. Az adóhatóság eljárására kötelezően alkalmazandó Ket. hivatkozott bekezdésének az adóhatóság eljárása gyakorlatilag egyetlen pontban sem felel meg, hiszen az adóhatóság, tudva arról, hogy álláspontja szerint az indítványozó elmulasztotta a keresetindítási határidőt, hatáskörével súlyosan visszaélve állapította meg visszamenőlegesen (a 2017. május 10-én kelt alperesi nyilatkozatban) a kézbesítés dátumát, melyről az indítványozót az együttműködési kötelezettségét megszegve nem tájékoztatta. Ezek pedig kizárják azt, hogy az adóhatóság az indítványozó jogát, a jogos, és gazdasági érdekét is szem előtt tartva járt volna el.

A Ket. 1. § (3) bekezdése szerint a közigazgatási hatóság az ügyfél jogát és jogos érdekét csak a közérdek és az ellenérdekű ügyfél jogának, jogos érdekének védelméhez szükséges mértékben korlátozza. Az adóhatóság az indítványozó álláspontja szerint nem bizonyított olyan közérdeket, ami lehetővé tette volna, hogy az indítványozó bírói jogorvoslathoz való jogát korlátozza.

A Ket. 4. § (1) bekezdése szerint az ügyfelet megilleti a tisztességes ügyintézéshez, a jogszabályokban meghatározott határidőben hozott döntéshez való jog és az eljárás során az anyanyelv használatának joga. Az, hogy a kézbesítési vélelem beálltáról az adóhatóság nem tájékoztatta (időben) az indítványozót, semmiképp sem tekinthető tisztességes ügyintézésnek egy jogállamban.

A Ket. 5. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási hatóság az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője számára biztosítja, hogy jogaikról és kötelezettségeikről tudomást szerezzenek, és előmozdítja az ügyféli jogok gyakorlását. A jelen alkotmányjogi panasszal érintett esetben az adóhatóság nemhogy nem biztosította, hogy az indítványozó tudomást szerezzen a jogainak gyakorlásához elengedhetetlenül szükséges információról (ti. a határozat átvételének megtagadása és ezzel a kézbesítési vélelem beállta), de kifejezetten megakadályozta azt, hogy az indítványozó élhessen a bírósághoz fordulás jogával.

Az akkor hatályos Art. 124. § (2) bekezdése szerint az adóhatósági iratot a saját kézbesítő útján történő kézbesítés megkísérlésének napján akkor is kézbesítettnek kell tekinteni, ha az adózó, vagy az irat átvételére jogosult személy az átvételt megtagadta. Jelen esetben ilyen aktív megtagadás nem történt, mindössze annyi történt, hogy az indítványozó székhelyén nem tartózkodott olyan személy, aki az iratot abban az időpillanatban át tudta volna venni (figyelembe véve azt is, hogy két ünnep közötti időszakra esett a kézbesítési kísérlet). Ez abban az esetben is így lett volna, ha az indítványozó törvényes képviselője nem vonja vissza a meghatalmazásokat, mivel korábban meghatalmazott személy a kézbesítési kísérletekkor nem volt jelen a társaság székhelyén.

Mindezek alapján tehát az indítványozó álláspontja szerint a tisztességes ügyintézéshez való alapjoga sérült azzal, hogy nem kapott megfelelő időben tájékoztatást arról, hogy a közhatalmat gyakorló adóhatóság eltérő időpontban állapította meg az indítványozóra súlyos megállapítást tartalmazó

másodfokú határozat kézbesítését. Tekintettel arra, hogy erről a körülményről az indítványozó csupán a peres eljárásban szerzett tudomást, az indítványozó saját eltérő álláspontját a peres eljárásban tudta kifejteni, azonban sem az elsőfokú eljárásban, sem a jogorvoslati eljárások során eljáró tanácsok nem vették figyelembe a fentebb is kifejtett érveit és elrendelték a per megszüntetését.

b) Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az indítványozó álláspontja szerint a hivatkozott végzésekkel az eljáró bíróságok megsértették a tisztességes eljáráshoz való alapjogát az alábbi okoknál fogva:

A Kúria végzése, hatályában fenntartva a korábbi bírósági permegszüntető végzéseket, a következőket rögzítette indoklásában:

„[16] A tisztességes eljárás körébe tartozó jogorvoslati jog alaptörvényi szinten megfogalmazott általános követelménye az adózást érintő eljárásokban az Art. 143. § (1) bekezdésével realizálódik. Az Art. alapján nyílik meg, és a Pp. 330. § (2) bekezdésének megfelelően a közlésre tekintettel megállapított 30 napos határidőhöz kötődik. A felperes által képviselt, saját döntésen alapuló, saját maga által kiválasztott időponthoz rendelt jogorvoslat nem csak a józan észnek, hanem a közjónak is ellentmond, és a tisztességes eljárás elvárásnak sem feleltethető meg.”

Nem felel meg a tényállásnak, hogy az indítványozó saját maga által választotta ki a jogorvoslati határidő kezdetének napját. Az indítványozó többször hivatkozott arra, hogy jóhiszeműen, a postai átvétel időpontja szerint nyújtotta be a keresetlevelet a Pp. 330. § (2) bekezdése szerinti 30 napos keresetindítási határidőben. A probléma éppen az, hogy az indítványozó kizárólag ezen dátumról tudott, hiszen semmilyen tudomása nem volt arról, hogy bármilyen irat átvételét megtagadta volna. Ha és amennyiben az indítványozó tudott volna arról, hogy valamilyen adóhatósági irat átvételét megtagadta volna, akkor sem tudta volna, hogy az milyen irat, hiszen az iratok kézbesítése zárt borítékban történik, tehát semmiképp sem oly módon, hogy az indítványozó megtekinti az iratot, majd eldönti, hogy nem veszi azt át azért, hogy akadályozza ezzel az adóhatóság munkáját. Ráadásul ebben az időszakban napi szinten jelentek meg adóhatósági kézbesítők, akik szintén nem jelentették be, hogy pontosan milyen iratot kívánnak kézbesíteni (lásd részletesen Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 16.K.31.319/2017/3. számú végzés). Továbbá akkor sem tudta volna, hogy az adóhatóság 2016. december 29. napját választotta, mivel ez a nap lehetett volna akár december 16. napja is. Tehát éppen az adóhatóság volt az, aki saját maga által választott ki időpontot a kézbesítésre nézve, nem pedig az indítványozó.

A továbbiakban vizsgálva a Kúria végzése rögzítette, hogy „[22] A felperes esetében szintén a belső szervezés területére tartozó kérdés, hogy 2016. december 16. és 2017. január 2. között egyetlen alkalmazottját sem jelölte ki a hivatalos iratok átvételére. A 2017. január 9-i postai kézbesítés egyébként az bizonyítja, hogy a felperes ismerte és használta az alkalmazottak eseti meghatalmazását, ha érdeke úgy kívánta: a tértivevényen meghatalmazottként szereplő [REDACTED] a Magyar Posta adatszolgáltatásából következően sem 2016. december 16. előtt, sem 2017. január 2. után nem rendelkezett állandó meghatalmazással az iratok átvételére.”

Kúria itt azt vizsgálta és mérlegelte, hogy az indítványozó a karácsonyi ünnepek alatt hogyan végezte a belső munkaszervezését és az indítványozó terhére értékelte, hogy ebben az időszakban nem volt jelen olyan személy, aki az iratot átvehette volna. Ezzel párhuzamosan, noha arra indítványozó mind a fellebbezésében, mind a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott, nem vette figyelembe, hogy az akkor hatályos Art. 164. § (1) bekezdése szerint az adó megállapításához való jog annak a naptári évnek az

utolsó napjától számított 5 év elteltével évül el, amelyben az adóról bevallást, bejelentést kellett volna tenni, illetve bevallás, bejelentés hiányában az adót meg kellett volna fizetni. Az adóhatóságnak tehát legalább öt éve van általánosan arra, hogy éljen az adómegállapításhoz való jogával. Jelen esetben az adóellenőrzés 2011. május 19-én indult (elsőfokú adóhatósági határozat 4. oldal 1. bekezdés). A másodfokú határozat kézbesítésére pedig 2017 januárjában került sor. Tehát amíg az eljáró bíróságok figyelembe vették és az indítványozó terhére értékelték azt, hogy az indítványozó pár napig nem gondoskodott arról, hogy bármilyen időpillanatban legyen olyan személy a székhelyén, aki jogosult iratot átvenni, addig nem értékelték azt, hogy az adóhatóság a saját munkaszervezésén belül nem gondoskodott arról, hogy 2011. május 19. és 2016. december 31. napja között szabályszerűen kézbesítsen egy másodfokú határozatot. A Kúria rögzítette, hogy „[24] *A felperes tudott a folyamatban lévő adóhatósági eljárásról, tudott volt előtte az alperesi határozat várható meghozatala és ennek folytán kézbesítése.*” Ez azonban csak feltételezés, a tényállásban nem szerepel az, hogy az indítványozó tudta volna, hogy mikor kerül kézbesítésre a másodfokú határozat. Azt azonban nem vette figyelembe a Kúria, hogy az adóhatóság az indítványozóval ellentétben egészen pontosan tudta, hogy másodfokú határozatot kíván kézbesíteni elévülési időn belül. Ennek megfelelően a saját munkaszervezetén belül az adóhatóság meglehetett volna, hogy olyan időben adja fel postán az iratot, hogy annak 2016. december 31. napjáig történő kézbesítése mindenképp bekövetkezzen.

Szintén kizárólag az indítványozó oldalán vizsgálta a Kúria, hogy a saját érdeke szerint cselekszik azzal, hogy nem ad meghatalmazást más személy részére az iratok átvételére. Nem vette ugyanakkor figyelembe, hogy az adóhatóság lényegesen durvábban vette figyelembe a saját érdekét akkor, amikor tudván arról, hogy az indítványozó melyik napon terjesztette elő a keresetlevelet, utólag, visszamenőlegesen, bármilyen tájékoztatás nélkül úgy állapította meg a kézbesítés dátumát, hogy az a keresetlevél elkészítését eredményezze.

Az Art. 1. § (5) bekezdés sérelmének vizsgálatakor a Kúria az alábbiakat fejtette ki:

„[23]...*Különös szintű jogági rendelkezésként alkalmazandó még a kézbesítés kérdésében az Art. 1.§ (5) bekezdése, melynek értelmében az adózó köteles a jogait jóhiszeműen gyakorolni és elősegíteni az adóhatóság feladatainak végrehajtását. Ennek következtében az egyes adózók nem idézhetnek elő mesterségesen a másodfokú határozatok kézbesítését akadályozni látszó helyzeteket, azaz a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben nem téves az első- és másodfokú bíróságoknak az Art. 1.§ (5) bekezdésére való hivatkozása.*”

Indítványozó álláspontja szerint a tényállás során nem merült fel olyan információ, hogy az indítványozó mesterségesen akadályozta volna a másodfokú határozat kézbesítését. A korábban hivatkozottak szerint a meghatalmazások visszavonásának az adóhatóság zaklatásnak is minősíthető eljárása volt az oka, nem pedig a határozat kézbesítésének megakadályozása. Indítványozó nem is akadályozhatta volna meg a kézbesítést, ha az adóhatóság olyan időben postázza az iratot, amikor bizonyosan az indítványozó kézbesül elévülési időn belül. Éppen az indítványozó volt az, aki jóhiszeműen kívánta volna gyakorolni a bírósági felülvizsgálathoz való jogát, amiben az adóhatóság akadályozta meg.

Az Art. 2. § (1) bekezdés sérelmének vizsgálatakor a Kúria kifejtette, hogy „[24] *A felperes tudott a folyamatban lévő adóhatósági eljárásról, tudott volt előtte az alperesi határozat várható meghozatala és ennek folytán kézbesítése. A cég bejegyzett irodájában munkaidőben folyó belső ügymenetét mégis igyekezett akként formálni, hogy megakadályozza az alperesi határozat 2016. évi, elévülés előtti kézbesítését. Az Art. 2.§ (1) bekezdése szerinti rendeltetésszerű joggyakorlás elve nem a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott, de közelebből meg nem határozott „közvetlen adójogviszonyokra”, hanem az Art. 4.§-ának megfelelően az adózásra, mint egészre vonatkozik: az adókra, azok megállapítására, beszedésére, végrehajtására, visszatérítésére, kiutalására vagy ellenőrzésére. Így az Art. 2.§ (1) bekezdése az adózásra vonatkozó iratok kézbesítése esetén is alkalmazandó. Miként az adózással összefüggő más jogok gyakorlása során, úgy a hivatalos iratok átvételére jogosult alkalmazottak kijelölésekor is rendeltetésszerűen kell eljárni.*

Az Art. 1. § (2) bekezdése szerint az adózó és az adóhatóság e törvénynek és más törvényeknek megfelelően gyakorolhatja jogait és teljesíti kötelezettségeit. Az eljáró bíróságok ebben az esetben is csak az indítványozó kapcsán látták előírtnak a rendeltetésszerű joggyakorlást, míg az adóhatóság részéről nem tekintették elvárásnak azt, hogy amennyiben önkényesen állapít meg kézbesítési időpontot, úgy arról tájékoztassa az adózót is, hogy élhessen a bírósághoz forduláshoz való jogával annak ellenére sem, hogy szintén az alapelvek között rögzíti az Art. 1. § (6) bekezdése, hogy az adóhatóság köteles méltányosan eljárni.

Mindezekből az következik, hogy az eljáró bíróságok megsértették az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát azzal, hogy egyoldalúan értékelték (kizárólag az indítványozó eljárását tekintve) az alapelvi szintű jogszabályi kötelezettségeket. Míg a hivatkozott végzések az indítványozó terhére értékelték a hivatkozott jogszabályhelyek megsértését, addig az adóhatóság eljárását a jogszabályoknak mindenben megfelelőnek ítélték meg. Az indítványozó szerint ezzel sérült a fegyverek egyenlőségének elve, ami különösen súlyos annak tükrében, hogy az egyik fél jelen esetben az egyébként is közhatalommal bíró adóhatóság.

A 3187/2018. (VI.8.) AB végzés szerint az Alkotmánybíróság számos esetben foglalkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével. Gyakorlata szerint a bírósági eljárás tisztességessége olyan minőség, mely az adott ügy körülményeinek függvénye, éppen ezért esetről-esetre vizsgálандó. Egy konkrét eljárás azonban csak bizonyos kritériumok megléte esetén minősül tisztességesnek. Ilyen feltételek – polgári perekben – a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága és nyilvánossága, a bíróság döntésének nyilvános kihirdetése, a törvény által létrehozott bíróság független és pártatlan eljárása, a perek észszerű időn belüli befejezése {3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [19]}. Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljárás részének tekinti a fegyverek egyenlőségének elvét {3357/2017. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [37]}. Az egyes részletszabályok hiánya nem eredményezi automatikusan a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét, ugyanakkor valamennyi részletszabály betartása is okozhatja az eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes voltát {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [31]}.

c) Az Alaptörvény elbíráláskor hatályos 28. cikkének sérelme

Az Alaptörvény elbíráláskor hatályos 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az eljáró bíróságok mindegyike úgy értelmezte a Ctv. 7. § (1) bekezdését, hogy egy jogi személytől elvárható, hogy a működés minimális feltétele biztosításaként nyitvatartási időben minden időpillanatban a székhelyén jelen legyen olyan személy, aki a hivatalos levelek átvételére jogosult. A Kúria indokolása szerint „[21] A Ctv. 7.§ (1) bekezdése egyértelműen írja elő az iratok átvételének kötelezettségét, így alaptalan és túlzó az a felperesi érvelés, hogy „jogszabályellenes a Ctv. 7.§ (1) bekezdésének oly módon történő értelmezése, hogy a társaság székhelyén nyitvatartási időben minden pillanatban jelen kell lennie valakinek, aki jogosult a küldemények átvételére”.

Az indítványozó álláspontja szerint azonban a Ctv. 7. § (1) bekezdése csupán azt rögzíti, hogy a cég székhelye a cég levelezési címe, valamint az a hely, ahol a cég üzleti és hivatalos iratainak átvétele történik. A hivatkozott rendelkezés nem rögzíti azonban, hogy a cég székhelye kizárólag akkor felel meg a székhelyre vonatkozó körülményeknek, ha a cég a nyitvatartási ideje minden egyes másodpercében gondoskodik arról, hogy esetlegesen hivatalos irat kerüljön számára kézbesítésre. A tényállás pedig nem tartalmaz olyan adatot, amely arra utalna, hogy a felperes huzamosabb időn keresztül nem biztosította volna a hivatalos küldemények átvételét.

A Ctv. 7. § (1) bekezdésének végzése szerinti értelmezése ellentétes az Alaptörvény 28. cikkével, ami kimondja, hogy a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. A Ctv. 7. § (1) bekezdésének a permegszüntető végzések szerinti értelmezése nem felel meg sem a józan ész, sem a gazdaságosság mint cél követelményének.

Egyrészt, a Ctv. 7. § (1) bekezdése a székhely meghatározásakor nem ismeri azt a fogalmat, hogy nyitvatartási idő, így értelmezhetetlen jogkövetkezmény fűzése ahhoz, hogy az indítványozó „nyitvatartási időben” nem biztosított folyamatosan olyan személyt a székhelyén, aki jogosult lett volna a hivatalos iratok átvételéhez.

Másrészt, figyelemmel arra, hogy mind a Ket., mind a Pp., mind a Be. lehetővé teszi a hivatalos iratok postai úton történő kézbesítését, ráadásul oly módon, hogy a kézbesítő kétszer kíséri meg az irat kézbesítését és ennek eredménytelensége is további öt munkanap áll a rendelkezésére a címzettnek, hogy a küldeményt átvegye, szintén jogszabályellenes a Ctv. 7. § (1) bekezdésének oly módon történő értelmezése, hogy a társaság székhelyén nyitvatartási időben minden pillanatban jelen kell lennie valakinek, aki jogosult a hivatalos küldemények átvételre. A hivatkozott eljárásjogi törvények, így az adóhatósági eljárás háttérjogszabályaként alkalmazandó Ket. kézbesítésre vonatkozó szabályai sem támasztanak a címzett felé olyan követelményt, hogy a jogi személynek minden időpillanatban biztosítania kell a küldemények azonnali átvételét. Ha ez így lenne, akkor nem lenne semmilyen értelme a postahelyi kézbesítésnek.

Harmadrészt pedig, egyetlen, gazdasági társaságokra vonatkozó jogszabályhely sem ír elő olyan kötelezettséget, hogy a törvényes képviselőnek gondoskodnia kell arról, hogy maga helyett feljogosítson valakit a hivatalos küldemények átvételére. Annak jogkövetkezménye, ha egy társaság a részére kézbesíteni megkísérelt iratot nem veszi át, a kézbesítési vélelem beállása.

Mindezekre tekintettel az eljáró bíróságok az Alaptörvény 28. cikkével ellentétesen értelmezték a Ctv. 7. § (1) bekezdését.

d) Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelme

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A fent kifejtettek szerint, a jelen beadvány II. a)-c) pontjaiban előadott jogsértések következtében az indítványozó elesett attól a jogától, hogy jogorvoslattal éljen a számára súlyos adóterhet jelentő adómegállapítást tartalmazó adóhatósági határozattal szemben, annak ellenére, hogy jóhiszeműen, az általa ismert kézbesítéshez képest számított határidőben keresetet terjesztett elő.

Az indítványozó álláspontjának alátámasztására hivatkozom a 10/2017. (V. 5.) AB határozatra, miszerint az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jog tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségének a biztosítását követeli meg, így nem csak abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták {lásd például 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [61]}, hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni, így például ha azt a részletszabályok rendelkezései akadályozzák meg, ezáltal üresítve ki, illetve téve formálissá a jogorvoslathoz való jogot” (Indokolás [28]-[31]).

Hivatkozom a 24/2015. (VII.7.) AB határozatra, amely rögzíti, hogy [19] 1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy „valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata

érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. A jogorvoslati jogának hatékony érvényesülését számos tényező befolyásolhatja, így többek között a felülbírálati lehetőség terjedelme, a jogorvoslat elintézésére meghatározott határidő, vagy a sérelmezett határozat kézbesítésének szabályai és megismerhetőségének tényleges lehetősége.” {22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26], legutóbb megerősítve: 12/2015. (V. 14.) AB határozat, Indokolás [25]} Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme továbbá a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát, ami azt feltételezi, hogy a jogorvoslatot végző szervnek ténylegesen meg kell vizsgálnia a kérelem érdemét. {Erről lásd: EJEb, Bensaïd kontra Egyesült Királyság, (44599/98); 2001. február 6., 53. bekezdés.} „Nem következik mindebből, hogy a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják. A jogorvoslati út igénybevételének nem előfeltétele továbbá valamely jog - esetleg alapjog - tényleges sérelmének a bekövetkezése, elegendő, ha az érintett megítélése szerint jogát (jogos érdekét) sérti a támadott döntés. A jogorvoslathoz való jog mint alapjog sérelme tehát akként is megvalósulhat, hogy más (alap)jogi sérelem esetleg nem állapítható meg az ügyben. {3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [16]-[17], 12/2015. (V. 14.) AB határozat, Indokolás [26]}” A jogorvoslati jog sérelme azonban gyakran kapcsolatba hozható, illetve visszavezethető más Alaptörvényben biztosított jog(ok) sérelmére is. Egyértelmű például a jogorvoslati jog és a tisztességes eljárás követelményeinek a kapcsolata, hiszen azoknak a jogorvoslati eljárás során is érvényesülniük kell. Ha tehát egy ügyben közvetett módon más alapjogi sérelem gyanúja is felmerül, a jogorvoslat akkor minősül hatékornak, ha a panaszolt alapjogi sérelem tekintetében a tényleges orvosolhatóság lehetősége fennáll és sor kerül a panaszolt sérelem érdemi felülvizsgálatára.)

Az indítványozó álláspontja szerint annak ellenére nem élhetett a jogorvoslathoz való jogával, hogy a jogorvoslati jog gyakorlására vonatkozó eljárásjogi részletszabályoknak maradéktalanul eleget tett. Mindez a kifejtett körülmények ismeretében súlyosan méltánytalan és igazságtalan az indítványozóra nézve.

e) Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásának, valamint B) cikk (1) bekezdésének sérelme

Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallása szerint „népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi”. Az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdése szerint „Magyarország független, demokratikus jogállam”.

A fentiek alapján egy olyan adóhatósági és egyúttal bírósági gyakorlat kialakítása és megengedhetőnek tartása, hogy az adóhatóság önkényesen határozza meg, hogy egy jogerős és végrehajtható irat mikor kerül kézbesítésre anélkül, hogy az érintett adózót arról olyan határidőben tájékoztatná, hogy az a jogorvoslati jogával még élhetne, a jogállamiságot és a jogbiztonságot súlyosan sérti, továbbá beláthatatlan következményekkel járhat a jóhiszeműen eljáró adózó gazdasági társaságok számára. Egy jogállamban nem valósulhat meg, hogy ilyen körülmények alapján egy gazdálkodó személy ne élhessen a bírói jogorvoslathoz való jogával és vele szemben olyan közigazgatási határozat lesz végrehajtható, amit független, pártatlan (bírói) szervezet nem bíralt el.

A jogállamisággal szintén ellentétes az, hogy az együttműködési kötelezettség és a rendeltetésszerű joggyakorlás követelménye nem kétoldalú, hanem csupán az adózót terheli annak ellenére, hogy az ágazati jogszabály (Art.) előírása mindkét felet terheli.

III. Kifejezett kérelem az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára

A fent kifejtettetekre tekintettel az indítványozó kéri a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján a a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 16.K.31.319/2017/3. számú, a Fővárosi Törvényszék 1.Kpkf.670.004/2018/3. számú és a Kúria Kfv.I.35.288/2018/6. számú végzésének alaptörvény-ellenességét megállapítani és a végzéseket megsemmisíteni szíveskedjék.

IV. Egyéb nyilatkozat

Az alkotmányjogi panasz nyilvánosságra hozatalához indítványozó hozzájárul azzal, hogy kéri a beadvány anonimizálását a nevére és székhelyére vonatkozóan.

Budapest, 2019. március 18.

Tisztelettel:

dr. Palatics Edit
ügyvéd

Németh és Palatics Ügyvédi Iroda
1062 Budapest, Andrassy út 128. fszl. 1.
Adószám: 18190089-2-42

Mellékletek:

- jogi képviselő meghatalmazása
- elsőfokú adóhatósági határozat
- másodfokú adóhatósági határozat
- Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság idéző végzése
- alperesi nyilatkozat
- Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jegyzőkönyve
- fellebbezés
- Fővárosi Törvényszék végzése
- felülvizsgálati kérelem
- Kúria végzése
- indítványozó cégkivonata
- aláírási címpéldány